انوار الأدب

امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینک حکمیاتندن مقتبسدر.

جامع ومترجمی :
خزینۀ خاصه مستشار سابقی
محمد خالص

استانبول
محمود بك مطبعه‌سی
۱۳۲٤

أنوار الأدب

امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك حکمیاتندن مقتبسدر.

جامع ومترجمی :
خزینهٔ خاصه مستشار سابقی
محمد خالص

استانبول
محمود بك مطبعه‌سی
١٣٢٤

حمد وثنا اول فیاض کریمه اولسون که بزی توفیق وعنایاتی ایله طریق هدایته سوق ایلدی . صد هزار صلوة وسلام اول نبی محترمه و آل واصحاب کرامنه اهدا اولنور که بزه احکام وشرایع اسلامیه‌یی تلقین ایله خذلان وضلالدن قورتاردی .

مستغنئ ایضاح اولدیغی اوزره اقوال حکمیه ارباب حکمت وذکانك محصول حیاتی وقوهٔ عرفاننك بارقهٔ تجلیاتی اولمسیله برر دستور حکمت وادب اعتبار ، وهر ملت نظرنده آثار ادبیه‌نك اك جلیلی عد ایدلمشدر .

اعاظم ادبای اسلامیه‌دن پك چوقلری بو مقوله اقوال حکمیه‌یی جمع وپیشگاه ارباب ابتصاره وضع ایتمش اولدقلری کبی آثار عدیده‌سیله زیور محافل اشتهار اولان عبدالواحد آمدیده منبع فضل وایقان ونور حدیقهٔ زهد وعرفان اولان امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك بیکلرجه اقوال جلیلهٔ حکمیه‌سنی جمع وتدوین و « غرر الحکم ودرر الکلم » نامیله توسیم ایتمش اولدیغی کتاب جلیل القدردن اثنای

استفاده‌ده اك زیاده تهذیب اخلاقه وتزیین ذات وصفاته متعلق مصادف نظر مطالعه اولان اقسامنك ممکن اولدیغی قدر کسوهٔ لسان عثمانیده تجلیسی ارزوسیله اقتباساً بالترجمه طبع ونشرینه جرأت ایلدم .

محمد خالص

دین عاصمدر. سعادت بشریه برقانون قویمه اعتصامه وابسته‌در. جناب فیاض کریم قوللرینك برشهراه مستقیمه سالك اولملری ایچون شرایعنی رسل کرامی ایله تبلیغ ایتدی؛ دین مبین اسلامك هر صورتله جامع فیض وکمال اولدیغنده شبهه یوقدر. رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم افندمز حضرتلرینه انزال بیوریلان قرآن عظیم الشانك کوستردیکی منهاج حقیقت هر موحدی ایصال حد کمال ایدر. قلبی انوار الهیه ایله تابناك وفکری صفای جیده مالکیت ایله ضیادار اولور.

علم فوز ونصرتی دعوت ایدر. علم انسانك سعادتنی تأمین ایدر.

عفو ایتمك فضیلتدر. حسب البشریه برخطانك ظهورنده اقتدار تأدیب موجود اولدیغی حالده فاعلنی عفو ایامك فضائل انسانیه‌دن عد اولنور.

سخا برخصلت ممدوحه‌در.

امرلر، ایشلر تجربه ایله رؤیت وتسویه اولنور. انسان

مهد شهوددن لحده قدر برچوق احواله مصدر اولور. انسانیتی کمالات وفضائل ایله تزیین ایتمش اولان ذات کامل مصادف اولدیغی احوالك هر بریسندن عبرت آله‌رق استکمال تجربه ایدر.

عبادت فوزدر. انسان بو عالمده بر مؤثر حقیقینك وجودینی انکار ایده‌مز. مخلوقاتك کافه‌سی اومؤثر اعظمه مفتقردر. احسن تقویم ایله مخلوق اولان کندی وجودیمز بیله اومؤثر ذیشانك آثار عظمتنی تقدیره برهان کافیدر. منهاج قویم فوز ورشادی بولمق وخالق اعظمه قارشی کمال عجزمزی کوسترمك ایچون شریعت مطهرهٔ اسلامیه‌نك احکام ناجیه‌سندن انحراف ایتماملی‌در.

تقوی انسانی اعزاز ایدر. تقوی جناب حقك امر ایتدیکی شیلری اجرا ونهی ایلدیکی احوالدن نفسنی بری قیلمقدر.

فاجر اولان ذلول اولور.

طمع محنتی دعوت ایدر.

علم سکا نجات ویرر. علم بدرقهٔ فیض وتوفیق اولور.

علم ومعرفت صاحبنی نرده اولسه تکریم ایدر.

محسن اولان معاونت اولنمشدر.

انسان درجهٔ همتنه کوره تعالی ایدر. انسان دائما عالی

همت اولملیدر. وجود انسانی هردرلو مساعی‌یه مساعددر. جناب حق نوع بشری قوهٔ ناطقیت ایله‌ده حیوانات سائره‌دن ممتاز ایلدی. انسان بذل همم ایله معالیٔ اموری حله موفق اولور، تعالی ایدر.

عقل انسانك فضیلتی‌در.

صدق مقال لسانك اماتی‌در. ناطقیت انسانلره اعظم نعمای الهیه‌در. آنکله مداولهٔ افکار اولنور. نطق ایله انسان تعیین ماهیت ایدر. طوغری اولمیان سوز باعث وخامت وخذلاندر.

تواضع انسانك کسب رفعت ایتمسنه باعث اولور.

هدیه محبتی جلب ایدر.

دنیا ظل زائلدر.

ادب حسبك افضلی‌در.

کتابلر علمانك روضه‌لریدر. اصحاب فن ومعرفت مکتساب علمیه ومحصولات تجاربنی استفادهٔ ابنای نوعی ضمننده تألیف ایتدکلری کتابلره درج ایله اخلافه یادکار مفخرت اوله‌رق ترك ایتمشلردر. ارباب کمال اوریاض معرفته طاله‌رق مستفید اولور.

زمان سکا عبرتلر کوستر.

تجربه‌لر استفاده اولنمش علمدر.

صبر، بلایی تهوین ایدر.

عاقل خدعه ایله آلداتلماز.

اقتصاد وتصرف وسائل معیشتك نصفی‌در.

انصاف، اشرافك خصائل ممدوحه‌سندندر.

عاقل اولان کمال، جاهل ایسه مال ایستر.

فکر، انسانی جانب رشاده سوق ایدر.

شکر، نعمتلرك زینتیدر.

عفو، احسانك اك کوزلیدر.

معصیت، جالب عقوبتدر.

صدق هر شیئك صلاحیدر.

هر نه‌قدر میت اولسه‌ده عالم اولان حی‌در. انسانیتی تکمیل ایدن علم ومعرفتله اخلاق ممدوحه‌در. عالم اولان آثار قدرت الهیه‌یی تقدیر ایدر. مآثر عرفان وکمالاتی تألیف آثار ایله‌ده تأیید ایلر.

کیاست وفهم وفطانت عیوب نفسنه وقوف ایله اعمالنی اخلاصه مقارن ایلمکدر.

معرفت نفس، اجل نعمای الهیه‌در. بودنیای فانی‌یه کلمکدن مقصد فیاض کریمك عبادینه اولان بوقدر الطاف جلیله‌سنی تقدیر ایله عبودیت کامله اظهار ایتمکدر. بو عبودیت عجز نفسه وقوف ایله حاصل اولور. صانع عالمك

بو عالم کون وفساده دمج ایلدیکی بوقدر حقایق هر کون
پیش نظریمزه تجلی ایتدکجه عجز انسانی تظاهر ایدر عیوب
نفسه اطلاع ایله اصلاح واکمالنه اهتمام ایتمك وجائب انسا-
نیه‌نك اقدمیدر . اعمال صالحه رهبر فوز وتوفیقاتدر .
خلوص وصفوته مقارن اولمیان اعمال ثمرهٔ فیض وسعادت
بخش ایده‌مز . عرفان وذکا برشعلهٔ روحانیه‌درکه تنویر
ایتدیکی راه هدایته سالك اولانلر خسران وندامت کورمزلر .
عیوب نفسه اطلاع ایله اخلاص عمل کبی خصلت ممدوحه
اوله‌ماز .

غضب، ارباب عقولی افساد ایتمکله برابر راه حقیقتدن
دخی عدول ایتدیرر . فیاض کریم انسانی عقل وعرفان ایله
مخلوقات سائره‌دن تمیز ایتمکله برابر منهج صواب ارائه
ایدرك الطاف الهیه‌سنه مظهریت ایچون مساعی‌یی شرط
اتخاذ ایلدی . انسان حوادث کونیه ایله تأثریاب اولمامق
ممکن دکلدر . فقط بعضیکره بو تأثرك الجاسیله غضبلنور .
افعال غیر مرضیه ایقاعنه سبب اولور . راه صوابدن دخی
تباعد ایدر . بو تقدیرده انسان فوران غضبله برفعل مکروهه
نفسنی القادن منع ایدرك صراط مستقیمه سالك اولمیدرکه
انسان کامل عد اولنسون .

عاقل قولنی فعلی تصدیق ایدن ذاتدر .

شایان تطبیق اولان حکیم ذی نظر اقوال ایله طفره
فروشانه اغفال ناسه خادم اولانلر اولمیوب اقوال حکیمه‌سنی
مأثر فعلیه ایله انظار عامه‌ده اثبات ایدن ذوات فطانت
شعاردر .

هر نه قدر اج وعاری اولسه‌ده قانع اولان غنی‌در .
قناعت فنا بولمز برخزینه‌در . جناب حق عبادینی سعی وعمل
ایله مکلف ایلدی . شکل انسانی نوع بشرك سعی وعمل ایله
توغله مساعد اولدیغنی کوسترر . جناب حق رزقنی احسان ایله
عبادینی احیا ایدر . فقط اسبابنه توسل ایتمك‌ده شرطدر .
مقتضای بشریت اسبابنه تمسك اولنه‌رق مظهر اوله‌جغی
عنایات الهیه‌یه قارشی شکرگذارلق ایله قناعت کوسترمیوبده
طمعکارلق ایله وجدانی متأذی ایدن کمسه شایان تقدیر
اوله‌میه‌جغی کبی ثروتی تزاید ایتدکجه طمعی‌ده افزایش
بوله‌جغندن راحت وحضوری بالکلیه منسلب اولور .

اصل غنی اول کمسه‌درکه مساعیٔ بشریه‌سنك محصولی
اولان مقدار ایله قناعت ایدرك صفای خاطره مظهر اولور .
روحی انبساط تام ایله حیات جاودانی بولور .

عملدن اول تدبیر ندامته محل براقدیرمز . عقل
وعرفان نوع بشره برخاصهٔ فیض بخشادرکه آنکله راه
صوابی بولور، وادیٔ خاطرناکه سالك اولمز . موجب ندامت

اولان حركات تدابیر دور اندیشانه ایله قبل العمل عواقبی
تأمل اولنمیان معاملاتدركه حرمان وندامتدن بشقه برشی
مفید اولمامشدر. انسان هرهانكی ایشده اولورایسه اولسون
نهایتنی دوشونمز ایسه نادم وخاسر اولور. آنك ایچون
قبل العمل ایبجه دوشونمك لازمدر .

اسائت ایدنه احسان فضیلتك اك كوزلیدر .

عقول سلیمه اصحابنك قلبی بلاغته آلت اولدیغی كبی
بومنبع كمالاتك خارجاً ظهورینه دلالت ایدنده لسان
ناطقه‌سیدر .

قضای الهی‌یه رضا كوسترمك مصیبتك تأثیرات
الیمه‌سنی تهوین وتخفیف ایدر .

نفس كریمه‌ده نكباتك تأثیراتی محدود قالور .

كریم محارمدن اجتناب ایله عیوبدن تربیهٔ نفسه سعی
ایدن كمسه‌در .

دین وادب ومروت نتیجهٔ عقلدر .

كمال اوچ شیده‌در : نوائبه صبر ایتمك ، مطالبده ورع
وتقوی كوسترمك وطالبك مقصدینی ده اسعاف ایلمكدر .

رفق وملایمتله معامله كوچ اولان ایشلری واسباب
شدیده‌نك حلنی تیسیر وتسهیل ایدر .

احمق اولان ذل وهواندن متحسس اولمدیغندن نقص
وخسراندن منفك اولمز .

خوف الهیدن منبعث اولان بكا، عارفینك عبادتیدر.

عقل برطبیعتدر . علم وتجاربله آرتار.

مروت انسانك شین ایراث ایدن احوالدن مجانبتی
وشخصنه زینت بخش اوله‌جق اسبابی اكتسابیدر .

اقبالده كوریلان محاسن ، ادبارده‌كی مساویدر .

زهدوتقوی امالك قصرنده واعمالك اخلاصنده‌در .

كریم اول كمسه‌دركه حال اقتدارده عفو وصفح ایله
معامله ایدر . مالك اولدیغی زمان سماحت كوسترر .
كندوسندن برشی ایستلدیكی وقت درحال انفاذ ایدر .

قلب غافل اولدقدن صكره عینك انتباهی برفائده‌یی
مفید اولمز .

حرص و طمع رزق مقسومی تزیید ایتمز . قدری
اذلال ایدر .

اصل صاحب فهم وكیاست كسب كمالات ایله فضائل
ذاتیه‌سنی احیا و هوای نفسانیدن مجانبت ایله رذائل
اخلاقنی امحا ایدن ذاتدر .

شریر اولان هیچ كمسنه‌یه ظن خیرده بولنمز. چونكه
مشاهداتنده‌كی آثار كندو طبیعتك انعكاس ایدن صور
خارجیه‌سیدر .

فضیلت صحیحه حسن كمال ومكارم افعال ایله قائم اولور.

كثرت مال وجلالت احمال ايله دكلدر . اصل سخا اموال ذاتيه‌كدن ويروب غيرك مالندن توقى ايلمكدر .

اسلام تسليمدر. تسليم ايسه يقيندر. يقينده تصديقدر. تصديق اقراردر اقرار ادادر. اداده عملدر .

حسن استعماله مقارن اولان مال قليل تبذير ايديلان مال كثيردن زياده پايدار اولور .

عجله هر امرده مذمومدر. فقط دفع شرده استعجال كوسترمك لازمدر .

عاقل اول كمسه‌دركه لسانى غيبتدن مصون اولور .

حسود صحيح الجسم كورينور ايسه‌ده تأثير حسد واضطراب دائمى ايله معذب و مختل الصحه‌در .

حكمت برشجرهٔ فيض اوردركه قلبده نابت اولور ثمره‌سى لسان حكمتده كوريلور .

عاقل اولان سويلديكى سوزى بيلير وسويلديكنى ده اجرا ايدر .

درت شى انسانه شين ايراث ايدر : بخل ، كذب ، شره ، وسوء خلق .

انسان حائز اولديغى ذكا ايله تأمين معيشت و معاشرت ايدر. صورتك برشيده تأثيرى اولمز .

منع جميل، وعد طويلدن احسندر .

عاقل اول كمسه‌دركه اشيايى مستحق اولديغى موقعه قويار. جاهل ايسه بونك عكسيدر.

اصل حزم و احتياط عواقب امورى تفكر ايتمك واصحاب عقول ايله مشاوره ايله راه حقيقته وصولى تأمين ايلمكدر .

توكل تام حصول وقوتدن تبرى وفياض قديرك كندوسنه احسان ايده‌جكى شيئه انتظار ايلمكدر .

طريق الهيده قرداشك سنى رشاده ايصال وفساددن منع واصلاح ومعاد امرنده معاونت ايليان ذاتدر .

حازم اولان يعنى حزم واحتياط ايله حركت ايدن اول كمسه‌دركه موجود اولان ثروتى حسن استعمال ايدر وبوكونكى ايشنى يارينه براقمز .

شهوات نفسانيه‌يه غلبه ايت! حكمت نظريه وعمليه‌جه درجات عاليه‌يه مظهريتى تأمين ايتمش اولورسك! اسائت ايدنه احسان ايله اكا مالك اولورسك .

فنالق ايدنى حسن افعال و جميل مقال ايله اصلاح وخيره سوق ايتمك وظائف انسانيه‌دندر .

مودوع اولان قدرتنك لازمهٔ تشكراتنى نفسنه اكراماً اظهار ايتمك اوزره فياض كريمه طاعتى توفير ايتملى در .

غرايم صبر وحسن يقين ايله قلبنه طاری اولان هموم چيقار.

حق سبحانه وتعالى حضرتلرينك سكا احسان ايتديكی نعم متنوعهٔ الهيه‌سنی صلاحه صرف ايله اضاعه ايتمامكله برابر الطاف جليلهٔ صمدانيه‌نك اثارنی هرشيده كوستروب لازمهٔ شكرانی ايفا ايتمك وظائف متحتمهٔ انسانيه‌دندر.

مالندن آخره تعلق ايدن حقوقی چيقاروب اداوصديقی تلطيف ايله برابر كلامك تقدير اثاره معطوف، سكوتكده تفكرات اموره مصروف اولسون كه ملامت وندامتدن محفوظيتی تأمين ايتسون.

اعدا ايله استشاره ايله كه انلرك رأيله مقدار عداوتنی ومقصدلرينك هانكی نقطه‌لره منحصر اولديغنی بيله‌بيلرسك.

عاقل اولان دشمن ايله استشاره ايتمك جائز ايسه‌ده جاهل اولان صديقك رأيندن حذر ايتملی در.

طلب مقاصدده اجمال ايتملی در، چوق حريصك خايب وخاسر قالديغی كوريليور حال بوكه طلبك دائره‌سنی توسيعه قيام ايتميه‌رك مجملاً بيان حال ايدن مقصده واصل اولمشدر.

مواجههٔ عامه‌ده اجرا ايده‌جكك ايشی خفياً اجرا ايتمكدن احتراز ايتملی در.

هركسك نظرنده مكروه اولان برشيئ منفعت ذاتيه‌سنی استحصال مقصديله اجرا ايتمكدن صاقنمليدر.

رأيی مقبول اولوبده حركات دنائتكارانه ايله مألوف اولان كمسه‌نك مصاحبتندن احتراز ايتملی در. زيرا مصاحبته ميل اولنه‌جق كمسه‌نك ماهيتی واقع اولان اعمال وافعالی ايله تعيين وتقدير اولنور.

اكرام ايتديكك وقت لئيمدن، تبجيل ايلديكك زمان رذيلدن، ترفيع قلديغك وقت سفيهدن احتراز ايديكز.

جاهلك مجالسه‌سندن، عاقلك مصاحبتندن امين اولديغك قدر حذر ايت.

فحش قول ايله كذبدن توقی ايديكز! چونكه هر ايكيسی قائلنه شبهه ايراث ايدر.

قلوب انسانيه‌يه خفياً نفوذ ايدن ومسامع عالميانده شهرت كاذبه‌يه مظهر اولان دشمندن احتراز ايديكز.

افعال قبيحه‌دن احتراز ايديكز! چونكه اسمكزك قنا صورتده ياد اولنمسنه باعث اولمقله برابر كناهكزی ده چوغالتير.

حال غضبدن توقی ايديكز! غضبك اولی جنون، اخری ايسه خذلان وندامتدر.

اموره عجله‌دن اجتناب ايديكز، زيرا عجله فوت اموری موجب اولور. ندامتدن بشقه برشيئی منتج اولمز.

كثرتله اكلدن احتراز ايديكز! كثرت طعام صحت بدنی اخلال واستراحت نومی ابطال ايدر.

حمق و بلاهتله اتصاف ايدن كمسه‌دن توقى ايديكز! زيرا احمق اولان سكا منفعت توجهنى ارزو ايتديكى بر ايشده مضرت حاصل اولور .

لئيم اولان كمسه‌نك مواعدينه اعتماد اولنمامليدر . زيرا لئيم انار مواعدينى اظهار ايتميه‌جكندن انسانى مخذول وپريشان ايدر .

كذب ايله متصف اولان كمسه ايله الفت و مصادقت حاصل ايتميكز! چونكه يلانجى اولان سكا اوزاغى يقين، يقينى اوزاق كوستروب مذلقه‌يه القا ايله راه حقيقتى تعييندن عاجز براقير .

من معروفدن توقى ايديكز! چونكه امتنان انسانى مكدر قيلار .

سوء ظنده بولنمقدن توقى ايديكز! زيرا سوء ظن عادتى افساد ايدر و بالى ارتيرر .

تجاوزات كلاميه‌دن توقى ايديكز! زيرا فضول كلام عيوب مستوره‌نك اظهارينه و سكونت بولمش اولان اعدانك تحريكى ايله القاى عداوته باعث اولور .

بيلنمسى لازم كلان احوال مهمه‌دندركه سعهٔ مال نعم جليلهٔ الهيه‌دندر . سعهٔ مالدن افضل اولان صحت بدندر. صحت بدندن افضل ده تقواى قلبدر .

اكاه اولكه عقل ودانش تامه مظهر اولان كمسه وجوه ارايى فكر صائب ايله استقبال وعواقب امورى نظر اعتبار، آلەرق تعيين حال ايدر .

ناسك اعقلى عقلايه اطاعت ايدندر ، جناب حق نوع بشرى عقل وعرفانجه درجات متفاوته اوزرينه خلق بيورمشدر ، نورعرفان ايله متحلى اولان فكر تابناك راه حقيقته وصولى تأمين ايدر تجربه اكمال ذاته باعث اولور ، قوهٔ عرفان ايله ممتاز اولوبده عقل وكياستى معضلات امورى حل و تسويه ايله مجرب اولان عقلا منهاج قويم رشد وسدادى تعيين ايده‌بيله‌جكلرندن مقتضاى انسانيت انلره اطاعت ايله راه سلامته واصل اولمق لازم كلور .

اكرم حسب حسن اخلاقدر .

اعتذارى اعاده ايتمك تذكير ذنوب ديمكدر .

اكبر حماقت مدح و ذمده اغراق و افراطى التزام ايتمكدر .

امانتك افضلى عهده وفادر .

مرامك اك صعوبتليسى لئيم اولانلرك النده‌كى شيئى طلب ايتمكدر .

سيئاتدن اجتناب ايتمك اكتساب حسناتدن افضلدر .

ناسك افضلى معايبنى تحرى وتفتيش ايله تكميل ذاته

معطوف اولان همم ومساعیسی کندوسنی تحقق عیوب ناسدن اشغال ایدن ذاتدر .

خطا وذللدن سلامت ومحفوظیته تأمین وسیلهٔ اصلیه برشیئٔ اجرادن اول تفکر وسوزی سویلمدن اول رویت وتدبردر .

افضل حکمت انسان نفسنی بیلمك واقتداری حالنده نفسنی اخذ انتقامدن وهوسات سائره یه القادن منع ایلمکدر.

اکثریا صواب وصلاح وفوز وفلاح اصحاب عقول وفطانتك مصاحبتنده بولنور .

عطیه نك افضلی عطیه یه مستحق اولان ذل سؤالی اختیاره مجبور اولمقسزین وقوع بولانیدر .

عبادتك افضلی جناب فیاض کریمه عبادات وطاعات ایله کیجه لری حال بیداریده تکچیرمکدر .

ایمانی اك زیاده قوی اولان فیاض کریمه توکلی زیاده اولاندر .

قوهٔ عقلیه نك تمامنه دلالت ایدن اشیادن برنجیسی اعمال وافعالده ابراز اولنان حسن تدبیردر .

جود وسخانك افضلی حقوقی اهلنه ایصال ایلمکدر.

نزد الهیده احسن مکارم حال افتقارده بولنان کمسه نك بذل موجوده شتابان اولمسی ومقتدرکده عفو ایله اظهار علو جناب ایلمسیدر .

عیبك اك بیوکی کندنده واقع اولان عیبی دیکرنده کوردیکك وقت تعییبه قیام ایتمکدر اصل وظیفهٔ انسانیت او عیبك نفسنده ازاله سنه بذل مجهود ایلمکدر .

اکثر صحاب عقولك دوچار مذلقه انکسار اولمسنی استلزام ایدن شی استحصال مطالب ایچون رونق وزینته فریفته اولمسیدر .

ناسك اك عاجزی کندوسنده اولان نقیصه یی ازاله یه مقتدر اولدیغی حالده برشی یاپمیان کمسه در .

ناسك قدر ورفعت جهتیله اعظمی تقدیر آثار عظمت سبحانیه ایله نفسنی تذلیل ایدن کمسه در .

مروتك اولی فیاض کریمه طاعت واخری ایسه دنیادن تنزهدر .

اك غنی اولان کمسه حرص وطمعه اسیر اولمیان ذاتدر .

دنیاده ناسك افضلی اسخیا آخرتده ایسه اتقیادر .

غصه لرك اشدی فرصتلرك فوتیدر .

رأیك افضلی انتهاز فرصتله کدر وملامت ایراثنی دافع اولان جهتدر .

ناسك اسعدی لذت باقیه ایچون لذت فانیه یی ترك ایدن ذاتدر .

اخلاقك اشرفی تواضع وحلم ولین الجانب اولمقدر .

ادبك افضلی انسان حدینی بیله‌رك تجاوزدن توقی ایلمكدر .

بلاغتك اك محمود اولان جهتی سوز سویلمك ایجاب ایتمدیكی زمان سكوتی اختیار ایتمكدر .

تزكیهٔ عقله تعلیمدن زیاده معاون اوله‌مز .

افضل ذكر تلاوت قرآن عظیم الشاندر قلبلر انكله منشرح وسرایر انكله منكشف اولور .

انسانك اك شدید دشمنی غضبی ایله شهویتدر بو ایكیسنی زیر قهرینه الان ارتفاع قدر ایله سلامت نفسه مظهر اولور .

ناسك احسنی نعم حاضره‌یی شكر ایله ادامه وتزیید ایدن وفقدان نعمتده دخی صبر ایله تقدیر الهی‌یه اطاعت كوسترن ذاتدر .

نفوس انسانیه متناسب اولورایسه ائتلاف ایدر انسان هانكی اخلاق ایله مألوف اولور ایسه ابنای نوعی اراسنده كندو اخلاقنه اویانلری بوله‌رق ائتلاف وانس حاصل اولور .

مقتصدك منعی مبذرك اعطاسندن اییدر .

صادق مكرم جلیل وكاذب مهان وذلیلدر .

جناب حق عقل قویم وعمل مستقیمی سور .

جناب رب متعالك طاعاتنده افنایه موفقیت حاصل اولان عمر بر مهر سعادت وباعث فیض ورفعتدر .

امور فیاض قدیرك تعیین وتقدیر ایتدیكی مقتضیاته كوره جریان ایدر استدیكك كبی جاری اوله‌مز .

مشاهد نظر اعتباریمز اولان طبایع انسانیه متباینه‌در خیرلیسی شردن ابعد اولاندر .

ارباب عقول تربیهٔ ذاتیه ایله ادب نفسه محتاجدر مزروعات فیض مطر ایله پرورشیاب كمال اولدیغی كبی عقل انسانی دخی ادب ومعرفت ایله تجلی ایتدكجه منور اولور .

اجر عظیم بلایانك عظیمنه مقارن اولور جناب حق سودیكی قومی اجر عظیمنه نائل ایتمك ایچون مبتلای بلا ومحنت ایدر .

عاقل اولان ادب ایله تزكیهٔ ذات وصفات ایدر بهایمی انجق ضرب ایله استدیكك یوله سوق ایده‌بیلیرسك .

ناسك اسعد وبختیاری اولمق ایستر ایسه‌ك بیلدیكك شیلر موجبنجه عمل ایت .

ستر معایب ایله سلامت نفسكی استر ایسه‌ك آز سویله چوق ایشیت بو حالده فكرك افزایش بولور قلبك نورلنور هركسه قارشوده برتعرضده بولنمامش اولورسك .

سیئاتدن اجتناب ایدر ایسه‌ك درجات رفیعه‌یه مظهر اولورسك .

سز اقوالكز ايله مؤاخذه اولنورسكز خيردن بشقه بر شى سويلميكز .

عاقل اولان اول كسه‌دركه ، تجربه‌لر كندوسنه بر موعظه حكمنى اكتساب ايدر .

كرم آنجق مساويدن تنزه ، ورع ايسه معاصيدن تطهردر .

شرف آنجق عقل و ادب ايله قائمدر ، مال وحسب ايله دكلدر .

نعمتلرك قدرى آنجق مقايسهٔ اضداد ايله تقدير اولنور .

اصل عقل وعرفان كناهدن اجتناب وامورده عاقبته نظر ايتمك وحزم واحتياطه رعايتكار اولمقدر .

بصير اولان مسموعاتنى نظر تأمله و كورديكى شيلرى نظر ابتصاره الير عبرتلردن مستفيد اولور .

دنيا دار ممر ، اخرت ايسه دارمستقردر كذركاهدن دار استقرار ايچون لوازمى المقله برابر اسراركزه واقف اولان جناب رب‌متعاله قارشو پرده‌لريكزى اچه‌رق خلاف عقل وشرع حركاتى تجويز ايتميكز .

حريص اولان قلب ، خالى اولان ارضه مشابهدر او ارضه هرنه القا ايدر ايسه‌ك قبول و بلع ايدر .

عقل تام اولور ايسه سوز از اولور .

هواى نفسانى غلبه‌ايدر ايسه سزى تهلكه‌لى محللره سوق ايدر .

نيت فاسد اولور ايسه بلانك توجهى مقرردر .

قدر نازل اولديغى زمان حذر باطل اولور .

اقتدار از اولور ايسه ، معاذير درميانيله تعلل كثير اولور .

سلامتى سور ايسه‌ك جهالت كامله‌ايله متصف اولان كسه‌نك مصاحبتندن اجتناب‌ايت بلايانك اوزريكه تعاقبنى كوررايسه‌ك بيل‌كه فياض كريم سنى ايقاظ ايتمك ايسته‌يور عز واقبال طلبنده ايسه‌ك طاعت الهيه‌يه ملازمتده قصور ايتمه .

اجراى مكافاته مقتدر اوله‌مديغك حالده تشكرات تامه اظهارايله معاملهٔ جميله كوسترمليدر . سويلديكك سوزسنى تحت‌اداره‌سنه المش ديمكدر ، سويلمديكك تقديرده سن اكا مالك اوليورسك .

جناب رب متعال انسانك مقاصدينك ابناى نوعى ايچون كوزل اولمسنى ايستر، نتكم ذات اجل اعلاسنه قارشو واقع اولان عباداتك قوى واغراضدن سالم اولمسى عند جليل صمدانيسنده پك‌زياده حائز موقع قبولدر .

بشقه‌سنده فنا برخوى كورر ايسه‌ك نفسنده انك امثالندن توقى ايت .

ایشلرنده قبل الوقوع دور ودراز تفکر ایله انکشاف حقیقته موفق اولورایسه‌ك هر ایشده حسن عاقبته مظهریت مقرردر .

جناب رب غفور عبادندن برینه محبت ایدر ایسه اکا قلب سلیم وخلق قویم احسانیله وایه‌مند مفخرت ایدر .

بر امره اهتمام ایتدیکك وقت ، بر نتیجهٔ وخیمه‌یی مستلزم اولمسندن اجتناب ایله .

انتهاز فرصت معاملاتده اهم والزمدر ، زیرا فرصتی اضاعه ندامتی دعوت ایدر .

کوزل سوز ایله برابر عمل دخی جالب استحسان اولملیدرکه مزیت لسان و فضیلت احسانك اجتماعیله مقبولیت کامله وجوده کلسون .

محرماتدن وشبهاتدن اتقا و تورع ایله اشتغال ایلدیکك حالده فضائل ذاتیه‌کی اکمال ایتمش اولورسك .

عقلك برشیئه احاطه ایده‌میه‌رك وادیٔ انکارده قالدیغك حالده عقل وکمالنی تصدیق ایتدیکك ذاتك رأینه اقتدا ایت ترددن قورتیله‌رق راه حقیقته وصولی تأمین ایدر .

صلاح نفسنی استرایسه‌ك اقتصاد وقناعت ایله معاملاتنده تصرفاته رعایت لازم کلور .

سوز متکلمك نیتنه مطابق اولور ایسه سامعك مظهر

قبولی اولور. اولمدیغی تقدیرده قلباً موقعنی استحسان ایتمز .

برکمسه‌نك محاسنی مساویسندن اکثر اولور ایسه بورجل کامل فرض اولنور ، محاسن ومساویسی متساوی اولدیغی تقدیرده متماسك اعتبار ایدیلور مساویسی محاسن اوزرینه زیاده اولدیغی صورتده ایسه وادیٔ هلاکده‌در

عافیت ایله لذت حیات بولنور .

صبر محنتی تخفیف ایدر .

اعمال صالحه اوزرینه عقل ایله استدلال اولنور .

لطف وعنایت ایله ، احسان احراری کندوسنه اسیر ایدر .

معاملهٔ رفقیه ابراز ایله انسان نائل مقاصد اولور .

ازیاد عقل ایله حلم و وقار افزایش بولور .

کثرت تواضع ایله شرف ومفخرت تکامل ایدر .

مقصود اولمیان شیلری ترك ایله عقل وفطانت مزداد اولور .

تسویهٔ امور ومصالح ایچون کوندریلان ذاتك درجهٔ عقل وعرفانی استدلال اولنور .

احساناتنك درجه‌سیله کریم اولان ذاتك مقدار سخاسی اکلاشیلیر .

ابذال نعم مظهر اولدیغی ثروت ویسارك ادامه‌سنی تأمین ایدر .

انسان درجات عاليه يه تعب شديد ايله واصل اوله بيلير.

حسن نيات حصول مطالبه سبب اولور .

سوء ادب نه فنا نسبدر .

ذى ارحامه احسان صدقه‌در .

ايات جليلهٔ قرآنيه‌يى تدبر ايديكز . حقايق جليلهٔ فرقانيه‌يى پيش نظر اعتباريكزه اليكز حوادث كونيه‌دن مستفيد اولمق ايچون قرآن كريمدن بليغ اندن مؤثر منظرهٔ عبرت اوله‌مز .

مكالماتده انسانلرك درجات مقاديرى آكلاشيلير زيرا انسان لسانى التنده كيزليدر . تكلم ايتمدكجه درجهٔ فهم اذعانى تظاهر ايده‌مز .

انسانك حماقتى اوچ شئ ايله آكلاشيلير سوزلرى مالايعنى‌در جوابى سؤال اولنان شيئه شامل اولمز ايشلرنده تهور كوسترر .

تحصيل علم وكمال ايديكز . علم ايله برابر سكينت وحلم دخى اكتساب ايليكز، چونكه علم انسانك دوستى حلم‌ده وزيرى عد اولنور .

شتانك اولندن توقى ايديكز . نهايتند احتياطى الدن براقميكز . برودت اغاچلرك دالنه اولان تأثيرى كبى ابدان انسانه‌ده تأثير ايدر . اولا ياقار صكره‌ده كسب نضارتنه سبب اولور .

طاعاته مثابرت خيراته مسارعت و سيأتدن توقى ايديكز ، حسناته مبادرت كوستريكز ، ارتكاب محارمدن اجتناب ايليكز .

اوچ شى جالب فوز ونجاة اولور . التزام حق وحقيقت وباطلدن مجانبت وجدى حالاته مسارعتدر .

اوچ كمسه يه توديع اسرار جائز اوله‌مز قادينه نمامه واحمقه و اوچ شى ايله عقول رجال امتحان اولنور . مال وولايت ومصيبتدر .

اوچ شى مهلكدر . نسايه اطاعت وغضب ايله شهوته اتباعدر .

اوچ شيده انسانك حيا ايتماسى لازم كلور . مسافرينه خدمتده مجلسده پدرينه ومعلمنه قيامده هر نه قدر از اولسه‌ده طلب حقده

اوچ شى كندوسنده بولنان كمسه‌نك ايمانى تمام اولمش اولور . برماده يه رضا كوستردیکی وقتده رضاسى باطله تجاوز ايتمز . حين غضبده دخى حقدن چيقمز مقتدر اولديغى زمان حقى اولميان شئ المز .

اوچ شى مؤمنه زينت بخش اولور . فياض كريمه قارشو تقواده بولنمق سوزنده طوغرى اولمق برده اماتى ادا ايلمكدر .

اوچ شی اربابنك یقین عقل وفطانتنه میزان اولور . رسول کتاب هدیه .

اوچ شی موجب محبت اولور . حسن خلق رفق ایله تواضع .

اخوانك خیرلیسی سنی صدق مقالی ایله صدق مقاله وحسن اعمالیله افضل اعماله سوق ایدندر. ناسك خیرلیسی حال یسرده جناب رب کریمه طاعت کامله اظهاریله برابر سخی وشکور اولور .

امورك خیرلیسی مبادیسی سهل وخواتمی حسن وعواقبی محمود اولاندر .

بابالرك اولادلرینه براقدقلری ثروتك اك خیرلیسی ادبدر .

حکمتی نره‌دن توجه ایدرسه الیکز . سویلنیلان سوزه باقکز . سویلیانه عطف نظر ایتمیکز جناب رب متعالدن قورقه‌رق رحمت الهیه‌سنی استرحام ایت قورقدیغندن امین واسترحامنه‌ده مظهر اولورسك.

بش شی شایان تقبیحدر . کندو ایشلرینه مداخله‌یه صلاحیت ویرمدکلری حالده ایکی کشینك ارا سنه کیرمك وصاحب بتیه انك خانه‌سنده آمر کسلمك ودعوت اولنمیان طعامه چوکمك، وارزو ایتمیان کمسه‌یی اسماع قوله احرار ایله تعجیز ایلمك کندو استحقاقی اولمیان مجالسده اوتورمق .

بش شی بش شیده پك زیاده تقبیحه شایاندر. علماده کثرت فجور حکماده حرص اغنیاده بخل نساده شرم وحیانك فقدانی اختیارلرك زنا ایتمسی .

هرعلمك احسننی الیکز . زیرا اریلر ازهارك اك لطیفلرندن اقتطاف ثمره ایدر اندن ایکی جوهر نفیس حاصل اولور. بریسی ناسه شفادر . دیکریله ظلمت لیلده استناره اولنور .

انسان وجودینه هرشیدن استدیکنی ویره‌رك هوای نفسانیسنه تابع اولور ایسه موجب هلاکی اولور . نفسنی لذایذدن صیانت وعلم وحکمت اقتباس ایله تزکیه وریاضتده بولنور وعبادات وطاعاته سوق ایله‌ده تنویر قلبنه خدمت ایلر ایسه فوز ونجاته مظهر اولور .

هرشیئك خیرلیسی یکیسیدر. فقط اخوانك خیرلیسی اقدمیدر .

اخلاق انسانیه‌ده مندمج اولان بعض خفی کوشه‌لری معاشرت واراده‌کی خفایایی ده مشاوره کشف و اظهاره وسیله اولور .

ناسه مدارا ایت غائله‌لرندن امین ومکایدندن سالم اولورسك .

دشمنه مدارا ایت محبنه اخلاص کوستر محافظهٔ اخوته موفق ومروت کامله ایله برومند اولورسك .

مالا یعنی‌یی ترك ایت سکا نجاة بخش اوله‌جق امور مهمه ایله حصر اشتغال ایله .

حدتی ترك ایت ، برهانی پیش نظر تفکره ال خطا وذللدن امین اولورسك .

بیلمدیکك سوزی ترك ایت مکلف اولمدیغك خطابه قولاق اصمه وادئ ضلالته منجر اوله‌جغنی حس ایتدیکك طریقه کیتمه .

انتقامی ترك ایت زیرا انتقام داعیه‌سی مقتدر اولان کمسه‌نك اك فنا احوالندن عد اولنور . حال بوکه نفسنی سؤ مجازاتدن منع ایدن فضل وکمالی جامع ومرد ذی عرفان عد اولنور .

طاعاته دوام مآثر خیریه‌یه اقدام مکرماته مبادرت کمال ایمان وافضل احساندر ادراك سعادات خیراته واعمال زاکیاته مبادرتله‌در .

ذکر جناب پروردکاره مبادرتله نتایج اموری ادراکه موفقیت حاصل وانك شعلهٔ نورانیسی ایله سرایر منکشف اولور .

اسرافی ترك ایت تصرفاته رعایت تام کوستر . بوکون یارین ایچون مقتضی اولان تشبثات واجراآتی واسباب ولوازمی درپیش ایله .

قلبنی یقین ایله تذلیل فنا ایله تقریر فجایع دنیا

واستحصال بصیرت ایله تنویر ایت عجله‌یی ترك ایدیکز . زیرا اموردە عجله حصول مطلبه نیلی انتاج ایتمز جالب ممدوحیت اوله‌مز ذروهٔ غایات سعاداته مجاهدات نفسیه ایله صرف مساعی ایتمیانلر واصل اوله‌مز صاحب عیب اولانلر معایب ناسی اشاعه‌یی سورلر چونکه کندو عیبلرینه قارشو تهیه ایتمکده اولدقلری معاذیرك دائره‌سی توسع ایدرك بوصورتله ستر معایبه موفق اولورز ظن ایدرلر .

عقلنی ادب وعرفان کبی ایله تصفیه ایت نتکم نار حطبه تأثیر ایله انی صافی برکول منزله‌سنه تنزیل ایدر . قدرینی بیله‌رك طور وادبنی تجاوز ایتمیان کمسه‌یه فیاض کریم مرحمت ایدر .

درجات ذنوبنی تحت مراقبه‌یه اله‌رق جناب رب متعالدن خوف ایدن کمسه‌یه جناب حق رحمت ایدر .

دینك رأسی اکتساب حسناته مساعئ کامله صرفیدر .

رأس عقل ناسه محبت اظهاریدر .

رأس حکمت حیل وخدعه‌دن توقی ایتمکدر .

رأس سیاست استعمال رفقدر .

رأس عمل اخلاق جهتیله تمایزه وخصائل ممدوحه ایله اتصافه وزرائل اخلاقی طبیعتدن قمع وازاله‌یه صرف اقدامات ایلمکدر .

قوهٔ عقل وذکانك درجه‌سی عواقب اموری کشف

وجريان قضا وقدره رضا ايله تعيين وموازنه اولنور .

شهوات ايله معلول اولان هرعقل اوزرينه علم
وحكمتدن مستفيد اولمق حرامدر .

اموالكزك زكاتنى ويره‌رك حفظ وامان الهى‌يه
توديع ايديكز .

عالمك حق صريحى دركه رأينى رأى عقلايه اضافه
وعلمنى‌ده علوم حكما ايله جمع ومزج ايدرك تحرىٔ
راه حقيقت ومنهاج صدق واستقامت ايدر .

سخانك خيرليسى موضع حاجته تصادف ايدن
قسمى‌در .

چوق سوز واردركه اوقدن زياده تأثير نفوذ ايدر .

چوق سكوت واردركه كلامدن دها بليغدر .

ضعفايه مرحمت نزول رحمته باعث اولور .

ذل ومشقته تحمل ايتمك كسب امواله باعث اولور .

عاقل اولان حكمته راغب اولور . جاهلك همتى ايسه
دائرهٔ حماقتده قالور .

انسانك رأيى ميزان عقلى‌در .

هركسك رزقى اجلى كبى تقدير اولنمشدر .

انسانك قدرى تجربه‌سى مقداريله‌در .

انسانك تبليغ مرامه كوندرديكى كمسه ترجمان عقلى
اولديغى كبى مكتوبى‌ده نطقندن ابلغدر .

نفسكى احوال دنائتكارانه‌دن تنزيه و مكارمى ابذال
ايت مأثمدن قورتيله‌رق مكارم اخلاق ايله اتصاف
ايدرسك .

كريمك وعدى نقد وتعجيل . لئيمك وعدى ايسه
تسويف وتعليلدر .

فنا اولاد ازالهٔ شرف ايله محاسن اسلافده شين
ايراث ايدر .

نفسكزى اماته ايده‌جك فكاهاتدن و ترهات
محللرندن محافظه ايديكز .

نفسكزى طاعت الهى‌يه مبادرتله عذاب الهيدن
محافظه ايديكز .

وجهك ماء جامد كبى‌در . انى ذل سؤال اقيدر
كيمك يانـنده اقتديغكى نظر اعتباره ال . منان اولانك
صدقه‌سنك وزرى اجرينه غالب اولور .

فياض كريمه قسم ايدرم كه حق سبحانه وتعالى
حضرتلرى ايماندن صكره مؤمنى تعذيب ايتمز انجق سوء
ظنى وسوء خلقى سببيله كرفتار عذاب اولور .

انسانك مطالب ذاتيه‌سنه نائل اولمسى كوزل يشامسندن
وامنيت عامه‌يه مظهريتندن ووسعتى رزقى دخى حسن نيتى
ايله مكارم اخلاق ايله اتصافندن منبعثدر .

ادعا ایدن هلا کده‌در ، افترادہ بولنان خائب اولور .

هر بیلدیککك شیٔ سویلمه بویولده حرکت پك جاهلانه
بر معامله اولور .

کشادی سکا عجز ویره‌جك اولان قپویی قپامه

معامله‌ٔ شکران کوسترسه بیله دشمندن امین اولمه

جاهل اولان کمسه ایله امورنده اصلا مشاوره ایتمه

سریکی افشا ایدن کمسه‌یه امین اولمه

ضعیف اولسهٔ بیله دشمنی اصلا استخفاف ایتمه

موقعی اولمدقجه سوز سویلمك ایجاب ایتمدیکی کبی
موضعی اولمدقجه بذل محبت ایتمه

مشاغلدن هیچ بریسی سنی اعمال آخرویه‌دن عاطل
قیلمامیلدر، زیرا مدت اقامت قیصه اولدیغی جهتله تهی
دست قالماق ایجاب ایدر .

بشقه‌سنك موقعندن دوشمسی ایله منبسط اولمه زیرا
بیلمزسك که زمان سکاده نه یاپه‌جقدر غیرك خطاسنی
مشاهده ایله مبتهج اوله‌رق هرزمان امورنده اصابت
ایده‌جکنه دائر سکا برات ویرلمامشدر .

دشمنك حال اقبالنده تعرض ایتمه زیرا انك اقبالی
سکا غلبه‌ده معین اولور حال ادبارنده دخی تعرض ایتمه
چونکه حال ادبار اکا جزا جهتیله کفایت ایدر .

نفسکی عصمت وسلامتی مفیداوله‌جق عبرتدن وحکمت

وانتباهنی تزیید ایده‌جك تفکراتدن خالی ایتمه .

نفسکی بیلمامزلك ایتمه زیرا نفسندن جاهل اولان
هرشیئدن جاهل دیمکدر .

اجرای عقوبتده استعجال ایتمیه‌رك انی مظهر عفو ایده‌جك
برموقعه ترك وامهال ایتملی درکه احراز مثوباته باعث اولور .

بخیل اولان کمسه‌یی اصلا مجلس مشورتکه قویمه‌ملیدر
سنی قصدندن عدول ایتدیرر فقره دعوت ایدر .

جبین اولان کمسه‌یی رأینه اصلا تشریك ایتمه امرك حکم
وقوتنی ضعیف قیلار وعظیم اولمیان شیٔ استعظام ایتدیرر .

عاقل متقیدن بشقه‌سیله مصاحبت وعالم زکیدن غیریسیله
معاشرت ایتمه .

چوق کولمکیز مهابتی ازاله ایدر مزاحکارانه معامله‌یی ده
تجویز ایتمیکز استخفاف ذاتی‌یه باعث اولور عتابی‌ده
ارتیرمیکز انفعالی جلب وبغض وعداوتی دعوت ایدر .

فوت وضایع اولان شیئك حزن وغمی ایله قلبنی
المناك ایتمه که آتی‌ده مظهر اوله‌جغك فیض ونعمته سنی
استعداددن مشغول ومحروم ایدر .

طبیبندن دردینی صاقلایان کمسه ایچون شفا یوقدر .

کثرت اکل ایله فهم وذکا اجتماع ایتمز .

اسائت نطق اعتیاد ایتمش اولانك ادبی یوقدر .

مکاره آنجق صبر ایله دفع وازاله اولنور .

استقامتدن اسلم مسلك اوله‌مز .

استمكسزين ويرن كمسه آنجق اسم كريمه كسب استحقاق ايدر .

انسانه نفسندن اعدل دوستى اوله‌مز .

عمل صالح آنجق نيت صالح ايله كامل اولور .

قلب سليمدن معناى مستقيمدن بشقه برشى صادر اولمز .

عقل وعرفان صاحبى ايچون هرحالده جناب رب كريمه اطاعت ايله مجاهدهٔ نفسندن خالى اولمامق لازم كلور .

نفسنى بيلان كمسه ايچون حزن وحذردن مفارقت ايتمامك لازم كلور .

عاقل اولان كمسه‌نك جاهله خطابى طبيبك مريضه خطابى كبى اولمليدر .

انسانك عقلى سويلديكى سوزك ماهيتى ايله استدلال اولنور .

انسانك عقلى كثرت وقار و حسن احتماليله واصالتى ده محاسن افعاليله استدلال اولنور .

كمال عقل انسانك عفت وقناعتله درجهٔ تحليسى ايله استدلال اولنور .

علم جناب حقك عبادينه اشرف احسانيدر .

انسان كمالات ايله تزيين ذات وصفات ايدر .

محاسن بشريه‌يى اكمال ايله مظهر فيوض وتجليات الهيه اولور .

رفاهيت عيش امن واستراحتده‌در .

عقلك رزانتى فرح وخزنده تجربه وامتحان اولنور .

انسانك نفسنه رضاسى سخافت عقلنه برهاندر .

امورك مقتضياتنى تأمل وتأنى ايله حركت ايتمك عاجلاً اجرا آتده بولنمقدن البته اييدر . سولمكدن زياده آثار فعليه كوسترمك فضيلت اولديغى كبى قول اوزرينه نقصان فعل رزائلدن عد اولنور .

حقوق بارى‌يى ادا ايتمامكله برابر شكرنده ده اهمال ايتمك زوال نعمى موجب اولور .

ثروت ومتاع دنيا عقول ضعيفه اصحابنى افساد ايدر .

قلوبك زينتى اخلاص ايماندر .

التى شى احوال رجالى امتحان وتمييزه باعث اولور . كندوسيله جريان ايدن معامله واقع اولان مصاحبت ولايت وعزل وغنا وفقر .

قولاغك استماعى قلب غفلتده اولدقجه برشى مفيد اوله‌مز .

التى شى قواعد دينيه‌دندر . اخلاص يقين ونصيحت مسلمين واقامهٔ صلوة وايتاء زكاة كعبهٔ مكرمه‌يى زيارت برده زهد وتقوادر .

سوء خلق نفسنه وحشت القا وانس وايتلافى ازاله ايدر .

ایکی شیئك قدر وفضیلتی تقدیر اولنمز . فقدانده اکلاشیلیر شباب وعافیت .

احمق ایله مصاحبت روحی تعذیب ایدر .

ولی لبیبك حبتی روحه حیات ویرر .

اوچ شیئ جامع اولان کمال ایمانه مظهر اولمش اولور . عقل حلم وعلم .

علما ایله جلیس اول که علم وعرفانك مزداد اولسون .

احسانك جمالی امتنانی ترك ایتمکدر .

حسن ظن عطایانك اك جزیلی و اخلاق حمیده نك ده افضلیدر .

مؤمنك شکری عملنده ظاهر اولور ، منافقك شکری ایسه لسانی تجاوز ایتمز .

اخوانك شری سکامداهنه کارانه حرکتله تصحیح ایده بیله جك معایبی سترایدر حقیقت حالی اظهارایتمز .

ناسك شری عیوب ناس تتبع ایدرده کندو عیبنه کلنجه کوز یومار .

امورنده جناب حقدن قورقان ایله مشاوره ایت که فیض ورشاده مظهر اوله سك .

انسانك شرفی نزاهتی ایله قائم جمالی ایسه مروتی ایله دائم اولور .

جاب تأسیس فرمای کائنات اسلامی شرع ایلدی شرایعنی تسهیل و ارکاننی اعزاز ایتدی .

اشبو منهاج قویم شریعتی تجربه وحقایق اسلامیته اطلاع ایله فیضیاب سعادت اولانلر بوسهولت واعزازه واقف اولور .

صلاح عمل صلاح نیت ایله قائمدر .

رأیك صوابی اجالهٔ افکار ایله حاصل اولور .

اخیار امتك صحبتی ایله خیر اکتساب اولنور نته کیم روزکار روایح طیبه ایله مالی اولان محللردن کذار ایتدکده اورالرده کی روایح طیبه یی حامل وانبساط روحه خادم اولور .

صلاح انسان حبس لسانده وبذل احسانده در .

صدیقك سنی نهی ایدن دشمنك ایسه اغرا ایلایاندر .

انسانك صدقی درجهٔ مروتی ایله متناسبدر .

هرکسك صدیقی عقلی ، وعدوسی ایسه جهلی در .

سلامتی تعقیب و تأمین ایدن سکوت ملامتی تعقیب وانتاج ایدن نطقدن خیرلیدر .

صلهٔ ارحام ، شیم کرامك افضلیدر .

ضرورات احوال رجالك رقبه سنی ذلیل قیلار .

دلیلك ضلالی مستدلك هلاکیدر .

عمر بشرك ضیاعی امال ومقاصد اراسنده در .

ضروب امثال ارباب فهم ، واذعان ایچون ایرادایدیلر .

غضب حادث اولدیغی زمان موجباتنه انقیاد ایدلمیه‌رك نفسنی ضبط ایتمك انسانی موقع هلاكه دوشمكدن حفظ ایدر.

سعادت اول كمسه‌یه متوجهدر كه اه قورقوسی قلبندن چیقارمز كیزلی واشكار اولسون هر صورتله جناب رب كریمه عبودیتمندانه حركت كوسترر.

جالشمقسزین مراتب ودرجات رفیعه‌یه نائلیت آرزوسنده بولنمق عین جهالتدر.

دور ودراز تفكر محمودیت عواقب ایله اصلاح اموری موجب اولور.

ایدیلان عنایتك تطویل امتنانی احسانك صفوت ورونقنی كیدرر.

نفسلریكزی دنس شهواتدن تطهیر ایدیكز كه درجات رفیعه‌یه نائلیت حاصل اولسون زخارف دنیادن اعراض ایدن جنت اعلا ایله وایه‌دار مسرت اولور.

مؤمنك ظفری محارمدن توقیسی ونزاهتی دخی مكارمه مبادرتیدر.

حكمته ملازمت ایدیكز زیرا حكمت بر حلیهٔ فاخره‌دركه لابسنی بین الامثال ممتاز ومكرم قیلار شدت رخاده رضای الهی دائره‌سندن خروج ایتاملیدركه جناب فیاض كریم مسعود وبختیار ایدر.

حسن اخلاق ایله اتصافه بذل مساعی ایت زیرا

اخلاق حسنه جلب محبته باعث اولور كافهٔ افعالنده اخلاصی التزام ایتملیدر. چونكه اخلاص اعمالك قبولنه سبب اولور افضل طاعتدر.

رفق ایله معامله‌یی پیش نظر اهتمامده بولندیرملی در چونكه معاملهٔ رفقیه مفتاح ثوابدر اصحاب عقولك خصائل ممدوحه‌سندندر.

هر امرنده فیض كریمه اعتصام ایت احوال كدور اشتمالدن جناب حق حفظ ایدر.

هر یرده صدقی التزام ایلملیدر، اقوالنده صادق اولانك قدری جلیل اولور.

احكام وشرایع دینیه‌یی تلقین ایدنك اوامرینی اجرا ایتملی‌در، اوسنی طریق هدایته وجای سلامته ایصال ایدر.

دین وتقوی ویقینه ملازمت كامله كوسترملیدر، بونلر احسن حسناتدر، انسانی درجات رفیعه‌یه نائل ایدر.

عفت وامانته اعتنا ایدیكز، زیرا بونلر سزی مسرور ایدر احوالك شرفی واعلا ایتدیككز شیئك احسنی وادخار ایتدیككز شیلرك افضلی‌در.

قصای حوائجده شكره دوام وصبره ملازمت ایدیكز شكر وصبر نعمتی تزید ومحنتی ازاله ایدر.

شد ایدك تناهیسنده فرح وانبساطه انتظار ایدیكز.

نزول شدایدده درجهٔ تحملنه كوره انسانك فضائلی

ظاهر اوله‌جغی کبی حقوق اخوتی محافظه ایدن اخوانده اکلاشیلیر .

تجربه وامتحان زماننده رجالك درجهٔ عقولی منکشف اولور .

زوال قدرتده دوست ودشمن اکلاشیلیر .

سوز سویلدیکی زمان عقول رجال امتحان اولنور .

حضور شهوات ولذائذده اتقیانك درجهٔ ورعی تبین ایدر .

وجودینه ایراث مضرت ایدر خوفیله طعامدن حمیه ایدن کمسه‌نك الم عقوبتندن خوف ایتمیه‌رك کناهدن توقی ایتمامسنه تعجب اولور .

رجالك عقولی اقلامنك اطرافنده‌در .

غایت معرفت انسانك نفسنی بیلمسیدر .

ترك معاصی اوزرینه نفسکزی غالب ایدیکز که طاعاته انقیاد واعتیادی تسهیل ایدر .

تصرفات احوال ایله ماهیات رجال اکلاشیلیر .

ارزاق خزینه‌لری سعهٔ اخلاقده‌در اخلاق حمیده وصفات فاضله ایله اتصاف وسعت معیشتی وحضور وسعادتی دعوت ایدر .

عجولك رأینك اصابت ایتدیکی پك آزدر .

انسانك قدری همتی وعملی ده نیتی ایله متناسبدر .

هر کسك قیمتی عقلی مقدارنجه‌در .

هر کسك قدری حائز اولدیغی درجهٔ محاسنی ایله متناسبدر .

قلت عفو عیبلرك اك قبیحی وانتقامده سرعت واستعجال ذنوبك اعظمی در .

عبادك قلبی فیاض کریمك نظرکاه الهیسی اولان مواضعدندر قلوب طاهره بو تجلی سبحانی یه مظهریتله وایه‌دار فیض وابتهاج اولور .

حقی سویلر ایسه‌کز غنیمت بولورسکز باطلدن سکوت ایدر ایسه‌کز سالم اولورسکز .

سوزی قیصه کس امالی قصر ایله که مقاصده وصول میسر اولور .

لسانده قاصر اولمق بیهوده کویانه جرح اولنمقدن خیرلیدر .

مجرمك عذرینی قبول ایتمك مواجب کرم ومحاسن شیمدن معدوددر .

شریعتك قوامی معروف ایله امر ومنکردن نهی واقامهٔ حدود ایله‌در .

قلت غدا نفس ایچون اکرم احوالدن معدود اولمقله برابر دوام صحتی تأمین ایدر .

هر شی عقله محتاجدر عقل ایسه ادبه احتیاج کوستر .

هر حسب متناهیدر عقل وادب ایچون نهایت تصور اولنه‌مز .

هرقاب ایچنده اولان شی ایله صیقیشىر علم ایچون ایسه
اتساعك نهایتی تصور اولنه‌مز .

چوق ذلیل کورلمشدرکه عقل وعرفانی سوقیله
درجهٔ عزته توصل وچوق عزیزده مشاهده اولنمشدرکه
جهالتی الجاسیله درکهٔ ذلته تنزل ایتمشدر .

امور ومعاملاتده ارباب عقولك تجربه ایتدکلری
حالات مواعظ کافیه‌دندر عمرینی نجات وسلامت بخش
ایتمیان اموره صرف ایتمك انسان ایچون غفلتك اعظمی‌در
غیریده نظر کراهتله کوردیکك احوالدن توقی ایتمك قدر
تربیهٔ نفسه وتهذیب اخلاقه باعث برشی اوله‌مز .

امورده هدف وحقیقتـه کثرتله اصابت وفور عقل
واذعانی کوستر .

مسئول اولدیغك شی ایله مشغول اول .

اهانتده بولندیغك زمان کریمدن و اکرام ایتدیکك
وقت لئیمدن حذر اوزره بولنملی‌در . احمقدن مصاحبتده
وفاجردن معاشرتده وظالمدن معامله‌ده حذر ایتملی‌در.

انسان احسن مقالی التزام ایله جمیل الافعال اولملیدر.
زیرا انسانك سوزی برهان فضلی وافعالی ایسه عنوان عقلی‌در.

عقللی دشمنه جاهل صـدیقدن زیاده وثوق واعتماد
کوسترملیدر .

لئیمك رتبه‌سی رفع اولندیغی وقت توجه عامه‌ده

اوزرندن ساقط اولور . کریم وفضائل ذاتیه ایله متصف اولان
کمسه‌نك اویله احوال وعارضه قدر وقیمتنی تنزیل ایده‌مز .

انسانك علمی تزاید ایتدیکی وقت نفسنه دها زیاده
توجه ایدر اصلاحنه وریاضت ایله تهذیبنه بذل مجهود قیلار .

قلوب انسانیه سوء خاطره‌لره محل جولان اولور .

عقول انسانیه بوسوء القاآتی منع ایله سلامت طبیعیه‌یی
ارائه وتعیین ایدر .

نفوسی سوء طبیعت جذب ایدر ایسه‌ده حکمت
بوانجذابه مانع اوله‌رق راه صوابی کوستر .

انسان ایچون ایکی فضیلت واردر . اوده عقل ونطقدر
عقلی ایله استفاده ونطقی ایله افاده ایدر .

انسان اباء وامهات ایله دکلدر . فضائل محموده ایله قائمدر .

اصحاب کرم انعامی تأخیر انتقامی تعجیل ایتمز .

رویت ابصار ایله دکلدر . بعضیکره ابصار مشاهداتنده
کاذب اولور .

خیرهمان مالنی واولادینی تکثیر ایتمکله دکلدر . انجق
خیر علمنی تکثیر وحلمنی تعظیم ایلمکله اولور .

جاهل ایله اختلاط ایدن صاحب عقل وعرفان عداولنه‌مز .

غربت انسان ایچون عار صایلمز عار انجق فقر واحتیاج
ایله المناك اولمقده‌در .

ایامه حسن ظن ایله ناظر اولان کمسه مواعظ زمان

ایله عاقل اولمز . وقایع جاریه‌نك هر بریسندن بر عبرت کافیه اکتسابیله حال و آتینك سلامت وامنیتنی حصوله کتورمکه صرف اهتمام ایتملی در .

کریمك ذل وهوان اوزره بولنمسی احسانه مقارن اولان لئیمك صحبتندن ای در .

فکر عمیقه مالك اولانك نظری‌ده کوزل اولور .

سوء ظنی دعوت اولنان محللره کیرمك موجب اتهام اولور .

اخلاقی فنا اولان نفسنی تعذیب ایدر .

همتی عالی اولانك اهتمامی چوق اولور .

حرصی چوق اولانك قدری ذلیل اولور .

مجلس سفهایه داخل اولان تحقیر وعقلا ایله مصاحبت ایدن توقیر اولنور .

صبر ایده‌نك محنتی کسب خفت ایدر آثار فزع کوستردیکی صورتده ایسه مصیبت بیوك اولور .

سنك اسرارینی افشا ایدن کمسه امرینی اضاعه ایتمش اولور .

نکبات زمانه صبر ایدن نکبته دوچار اولمامش کبی ازادهٔ آلام اولور .

نعمای الهیه‌یه شکر ایتمیان نعمتلرك زوالی ایله معاقب اولور

مدارا اصلاح ایتمیان کمسه‌یی سوء مکافاة تربیه ایدر .

استعطاف ایله استحسان احوال ایتمیان استخفاف ایله مقابله کورر .

ریاضت نفسه دوام ایدن منتفع اولور .

همتی شریف اولانك قیمتی عظیم اولور .

هر ایشنده فیاض کریمه اعتصام ایده‌نك مطلبی عزیز اولور .

احسانی کتم ایدن حرمان ایله عقاب اولنور .

افعال شردن توقی ایدن کمسه اوزرینه خیر قپولری آچیلر .

دنیاده ازشی ایله قناعت ایتمیان کمسه‌یی نقدر شی طوپلاسه ینه اغنا ایده‌مز .

عیوب ناسدن بحث ایدن نفسندن باشلاملیدر .

سلامت استیان استقامت نفسی التزام ایدر .

تجاوزات کلامیه‌دن امساك نفس ایدن کمسه‌نك درجهٔ عقل وکمالنی اصحاب عقول تصدیق ایدر .

جهال ایله همبزم الفت اولان نفسنی قیل وقاله اعداد ایلملی در .

نعیم آخرته رغبت ایدن دنیاده ازشیئه قناعت کوسترر درجات عالیهٔ همته ارتقا ایدن کمسه‌یی امثلر تعظیم ایدر .

شرایط عبودیتی ایفا ایدن عفته اهل اولور .

نعم الهیه حقنده مبذول اولان کمسه‌نك ارزرینه حوایج ناسده اولقدر کثرتله توجه ایدر .

نفسی شریف اولان مطالب دنیه‌دن عاری اولور .

ارباب عقول ایله استشاره ایدن انوار عقول ایله ضیادار اوله‌رق پیش نظرنده راه حقیقت منجلی اولور .

وقایع کونیه‌دن عبرت آلمیان لوم وتوبیخ ایله‌ده متأثر اولمز .

عواقب اموری تحت نظر ومراقبه‌سنده بولندیرن کمسه مصائبدن سالم اولور .

فیاض کریمك کندوسنه تقدیر ایتدیکی شیئه مظهر اوله‌جغنه اعتماد تام ایله معتمد اولان البته مقدره نائل وقلبی‌ده مستریح اولور .

حصول مطلبه بذل مجهود ایدن غایهٔ مرامنه واصل اولور .

تلاوت قرآن ایله مأنوس اولان کمسه‌نك قلبنه سریان ایدن فیض روحانی انی مفارقت احوان ایله حال وحشتده قویماز .

کوچك مصیبتلره صبر ایتمیوبده بث شکایت ایتمك مصایبك بیوکنه مبتلا اولمسنه سبب اولور .

فرصتی وقتنده تأخیر ایدن انی فوت ایده‌جکندن امین اولمیدر .

خفایای عیوبی تتبع ایدنی فیاض مطلق توجهات قلوبدن محروم ایدر .

اکل وشربنده طریق اعتداله سالك اولان صحت وجوده وسلامت فکره مظهر اولور .

رأیلرك هرجهتنی تفحص وتدقیق ایدن مواقع خطایه واقف اولور .

ناسه اوفاق قصورلرینه باقیه‌رق مسامحه ایله معامله ایدن

ایدن مستفید ومسالمت ایله رضا اظهار ایدن غوائلدن امین اولور .

مدارسهٔ علمی تزیید ایدن بیلدیکنی اونوتمز وبیلمدیکندن مستفید اولور .

فیاض کریمه قارشو توکل کوسترن کوچ ایشلری سهولتله حل ایدر .

نفسنی بیلان هرمعرفتك غایتنه واصل اولور .

نفسنی تهذیب ایتمیان عقلی ایله مستفید اوله‌مز .

وقوعندن اول مکایددن احتراز ایتمیان کمسه ایچون مکایدك هجومندن صکره اسف برفائده‌یی مفید اوله‌مز .

طاعاتده اخلاص نیتی تقدیم ایتمیان مثوبات ایله مظفر اوله‌مز .

سفیه ایله مجادله ایدنك عقلی یوقدر .

اخلاقی کوزل اولانك محبی چوق اولور . نفوس کندوسیله انس والفت حاصل ایدر .

مقارنت ازادل علامت ادبار اولدیغی کبی تعجیل مثوبات دخی علامات کرمدندر .

ارزاق مقدره‌سنی جمع وتدارکدن روکردان اولمق کمال حماقتندر .

نصایح ایله مستفید اولمق اکبر توفیق الهیدر .

ودایعه خیانت افحش خیانتدر .

دوانك اجیسنه تحمل ایده میان کمسه نك المی دائم اولور.

سکا احتیاج کوسترن کمسه نك اسعاف مطلبی واجب اولور قلبنده وفا ساکن اولان کمسه نك غدرندن انسان امین اولور.

نفسنده انواع اطعمه محبتنی غرس ایدن کمسه شبهه سز کونا کون اسقام ثمراتی طوپلار.

اصحاب فکروذکا ایچون هرشیده عبرت مندرجدر.

انتهاز فرصت ایدن غصه دن امین اولور.

دلائل واضحه دن عدول ایدن انکشاف حقیقته موفق اوله میه رق بوغولور قالور.

مقالات حکمایی بذل مجهود ایله کشف ایدن آنلرك حقایقی ایله مستفید وعقل وعرفانی ایله مستنیر اولور.

هرحالده غضب کوسترمکده استعجال جهالت طبعدندر.

غریب الدیار اولانلری اعانه ایله تلطیف ایتمك بیوك کناهلرك کفارتیدر.

فقیر اولان اضطرار حقیقی حس ایتمکسزین ذل سؤالی ارتکاب ایتماملیدر.

عالم اولان کمسه اوزرینه توجه ایدن وظیفهٔ مهمه کندوسنی زهد وتقوی ایله محفوظ ومزین بولندیرمق وکمالات علمیه سنی طالب معرفت اولانلره بذل ایلمکدر.

احوال دنائتکارانه دن نزاهته اعتنا کوسترمك تمام مروت عد اولنور.

فنا شی تحسین ایتمك علائم خذلاندندر.

عهده وفا دلائل ایماندندر.

انجاز وعد تمام مروتدر.

سوزی طوغری اولمق دلایل عقلدندر.

اقوالنده طوغری اولمق افعالنده رفق وملایمت کوسترمك اقبال علامتلرندندر.

انسان نفسنده نقایصنی تحری ایله تهذیب ذاتیسنه اقدام واهتمام کوسترمك کمالدن عد اولنور.

کثرت تلون علامت حمقدر.

بلایایه صبر ایتمك اخلاق حسنه دن عد اولنور.

اشراره مدارا ایتمکه مجبور اولمق اخیارك اعظم مصایبی عد اولنور.

کندوسندن بیوك اولان ایله منازعه ومادونتی تحقیر ایتمامك واقتداری شامل اوله میه جغی شیئی ویرمامك هرشی کوسترمامك ولسانی قلبنه وقولی فعلنه مخالف اولمامق بیلمدیکی شیئی سویلمامك وموجب استفاده اولان ایشی توجه ایتدیکی زمان ترك واهمال ایتمامك حال وادبارده سعادتنی تأمینه باعث اوله جق شیئی طلب ایتمك حکمتدن عد اولنور.

رأى صوابك وراء حقيقتك ظهورينه مشاوره قدر هيچ برشى خدمت ايده‌مز .

مدارسه ومذاكرهٔ علم علمانك لذتى ومجاهدهٔ نفس ايسه عقلانك شيمهٔ مرغوبه‌سيدر .

كريمك منعى لئيمك بذلندن احسندر .

اصحاب فضيلت ايله معاشرت قلبى احيا . سفله ايله مجالسه قلبى افنا ايدر .

رجاله معادات شيم جهالدن . رجاله مدارا افضل اعمالدندر .

شردن اتقا ايدن خير ايلمش كبى‌در .

خيرك مفتاحى شردن تبريدر .

انسانك مروتى اخوانك بعض مشكلاتنه تحمل ايتمسكده‌در .

انسانك نفسنه نظرى صلاحنه عطف اهتمام ايلمسيدر .

عقلك نصفى بعض احواله تحمل و نصف ديكرى تغافل كوسترمكدر .

نظام مروت حسن اخوت ونظام دين ايسه حسن يقيندر .

نظام دين ايكى خصلته اتباع ايله قائم اولور . بريسى انصافى الدن براقمامق ديكرى ده اخوانى تلطيف ومواساتده قصور ايتمامكدر .